

sti. V mladosti se je priselil iz Tirolskega in si pridnostjo in štedljivostjo ustvaril lep kmečki dom na Malni. Pokojni je užival pri vseh sosedih in vsej župniji spoštovanje in ugled. Kot občinski odbornik si je vseh 18 let prizadeval za povdignost občine. Prav posebno pa nam bo ostal v nepozabnem spominu kot mož zavednega krščanskega življenja. — Ob priliki sedmine so pogrebci v hvaležen spomin na pokojnega nabrali 100 din za Slomškov dom. Bog plačaj!

Smrtna kosa pri Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji. Dne 20. februarja je po kratki in mučni bolezni umrl Marinič Franc, posestnik iz Podgorca. Rajni, ki je bil star 76 let, je v svojem življenju dosti pretrpel. Delal in garal je kolikor je mogel, da je le svoje otroke, katerih je bilo osem, preskrbel. Zdaj na stara leta, ko bi moral imeti zasluženi počitek, pa je največ pretrpel. Bil je vesele narave in vedno vedrega obraza. Pokopali smo ga ob številni udeležbi ljudstva 22. februarja. — Trpljenje in smrt moža je njegovo ženo Marijo tako potrla, da je 4 dni pozneje umrla v 73. letu starosti. »Slov. gospodar« je redno zahajal v njuno hišo, zato sta si zaslužila, da jima tudi »Slov. gospodar« posveča te vrstice v spomin. — Dne 25. februarja smo pokopali Munda Tomaža, preužitkarja iz Bratoneč. Star je bil 88 let. — Rajni naj počivajo v miru, žalujočim pa naše sožalje!

Vzoren viničar umrl. Pri Sv. Trojici v Halozah smo spremili na zadnji poti Jakoba Sakelšeka, starega 61 let. Bil je vzoren viničar in je nad 30 let skrbno obdeloval haloško trto v istem vinogradu v Jablovcu. Kot moža-poštenja-

ka in dobrega sosedu so ga čislali daleč naokrog. Ni mu bilo dano, da bi dočkal pomladnega prebujenja vinske trte, kateri se je žrtvoval od rane mladosti. Ob prostem času je rad prebiral »Slov. gospodarja« in bil njegov naročnik. Na zadnji dom so ga ponesli štirje bratje Večeriči, njegovi nečaki. Za njim žalujejo štiri hčerke, številni sosede in sorodniki ter gospodar, kateremu je tako zvesto služil, za njim plaka gorica, ki bo pogrešala njegove skrbne roke. — Odpočij se, dragi Jaka, v tistem domovanju in na svidenje v lepši domovini, brez solza in trpljenja! Združen si s svojo družico Ančko, ki smo ji posodili zadnjo pot pred dvema mesecema.

Dve ženski umrli v visoki starosti. Pri Sv. Barbari v Halozah smo imeli zadnje čase več pogrebcev. Med drugimi smo spremili k večnemu počitku rajno Jero Emeršič iz Malega Oklica in Marijo Kozel iz Dolan, vdovo po rajnem Sebastijanu Kozel. Obe pokojnici sta dočakali visoko starost. Žalujočim naše sožalje — vsem rajnim pa večni mir!

Najvidnejši predstavnik Murske Sobotice umrl. Dne 29. februarja je v 68. letu starosti umrl ugledni industrijalec ter veleposestnik Hartner Geza, ki je bil najvidnejši predstavnik starejše Murske Sobotice. Ker ga je že dalj časa mučila huda želodčna bolezen, se je v Budimpešti podrgel operaciji, a mu ni bilo dano, da bi se vrnil na svoje posestvo pri Gradu, kateremu je zadnje čase posvečal največ pozornosti. Poleg omenjenega posestva je imel tudi veliko premoženje v Soboti, na Madžarskem, v Nemčiji in Švici ter je po splošni sodbi bil eden izmed najbo-

gatejših Prekmurcev. Začasno so njegove zemeljske ostanke shranili v Budimpešti na pokopališču v Farkašreki, a pozneje bo prepeljan v rodbinsko grobnico v Gornji Lendavi.

Dva pogreba na Vranskem. Dne 3. marca smo pokopali 26 letno mladenko Franciško Pestotnik iz Ločice. Rajna se je v svoji rani mladosti — bilo ji je šest let — hudo prestrašila nekega psa ter dobila od strahu močno srčno napako, na kateri je ves čas bolehal. V zadnjih treh letih se ji je bolezen zelo poslabšala in ni mogla več zapustiti domače hiše. Svojo bolezen je vdano in potrpežljivo prenašala. — Istočasno smo pokopali tudi blago ženo Franciško Reberšek, ki je zapustila moža in 11 nepreskrbljenih otrok. Rajnica je postala žrtev nesreče. Doma je naložila drva v peč. Čez nekaj časa je šla pogledat, če so se drva vnela. Ko se je sklonila v peč, je hipoma puhnili plamen vanjo ter so se ji v trenutku vneli lasje in obleka. Prihiteli so ji na pomoč ter ogenj pogasili. Toda dobila je po obrazu tako hude opekline, da je morala v bolnišnico, kjer pa je podlegla. Prepeljali so jo iz Celja na Vransko in je pokopana na tukajšnjem pokopališču. Ganljiv je bil prizor, ko je ob njenem odprtem grobu jokalo enajst otrok in žalujoči mož. — Naj obe rajnici počivata v miru!

Smrt v visoki starosti. V Parizljah pri Braslovcah je v 81. letu umrl Ivan Povšnak. Dobremu Medenovemu očetu bodi zemljica lahka — preostalih pa naše sožalje!

Najstarejši Frankolovec umrl. V ponedeljek, 4. marca, je v starosti 90 let zatisnil oči ugledni

Na bojišču je zelo važna telefonska služba — Telefonska celica v Maginotovi črti

Freyberg, poveljnik Novozelancev, ki so se vkrcali v Egiptu v pomoč Angliji in Franciji

Na Finskem — in tudi drugod — imajo hiše zavarovane pred bombami z vrečami peska

Sovjetski letalci silno bombardirajo finska mesta. Slika nam kaže razdejanje po bombardiranju

Mata sem nahujskal, da sta se grizla kakor psa. Da sta se spet pobotala, spet nisem jaz kriv, ampak oni nesrečni fiškal, ki je prišel na agitacijo, in mladi pop iz mesta. Da, da, ta je največ kriv, ker je s svojim sladkim jezikom starca pomiril. Vidiš, Luka, ti so ti vzeli Maro, nisem ti je jaz. Pa ti nekaj rečem. Andro in Mara sta zdaj srečna, mene to peče kakor tudi tebe, pa dajva, maščujva se! Zakaj sta onadva srečna, zakaj midva nisva? Pojdi z menoj, da se na samem pomeniva, kako bova tej sreči zavila vrat! Meni si ti potreben, tebi sem jaz potreben. Daj roko!« se je pisar nasmehnil, nagnil na mizo in pomolil Luka soko.

Berač se je umaknil in je skočil.

»Na!« je zavpil in udaril pisarja s pestjo po licu, da ga je obilila kri in se je pisar omočen zvrnil na tla. Luka pa je izginil iz krčme.

Berač je šel na hladni nočni zrak. Prsi so se mu silno dvigale, kri mu je gorela v žilah, živci so mu drhteli. Z odprtimi usti je vsrkaval zrak in snel klobuk, da bi mu veter ohladil razžarjeno čelo. Še zdaj mu je v srcu divjala jeza na pisarja. Hip je stal nem, gledal je v mesec, ki je v njegovih otožnih očeh žalostno odseval. Odleglo mu je od hlada in blažnja čustva so se spustila v njegovo dušo. Toda niti trenil ni, bil je kakor kip.

Kaj je ta človek mislil? Iz bledega, grdega lica si mogel razbrati veliko skrivnostno vprašanje. Kak je oni

svet v višini nad zvezdami? Ali je tam življenje boljše kakor na tej zemlji? Ali je tam pravica, ki se deli vsem enako? Ali bo tam videl, spoznal svojega očeta, svojo mater, ali se bodo tam vsi ljubili?

A zvezde so migljale, kakor da ga vabijo:

Pridi! Pridi!

Nočna rosa je padla na njegovo vroče čelo in bilo je, kakor da ga je blaga roka z nebes pogladila. Vzdihnul je, nagnil glavo. Pogledal je ostro okoli sebe, prisluhnul tenko, gledal je in poslušal kakor človek, ki se pripravlja na daljno pot od tod, kjer je mnogo dni preživel, pa mu je vsaka malenkost mila. Človek odhaja in Bog ve, ali ga bodo ti kraji še kdaj videli. Tako je bilo z Lukom. A priti je moral semkaj, da se poslovi od kraja, ki mu je bil kakor domači kraj.

Počasi je korakal Luka od samotne krčme proti vasi in je skoro dospel do Marinoga doma. Okna so bila temna, hiša zaklenjena. Berač je sedel na kačnem nasproti hiše in si je oprl glavo z lakti. Dolgo je gledal v hišo. Kako more toliko ljudi v tako majhnem prostoru toliko sreče in mira najti, a poedinec je ne more v vsem svetu ne? Srečni so, naj bodo! Sreča je itak le kakor sen, živa resnica pa je nesreča. Greh pa je s surovo roko vzbuditi človeka iz sladkih sanj. Le hudobnež razdre meliko ptičje gnezdo. Da, kmečki dom, to je gnezdo ljubezni, svet oltar, in če se okoli njega zbirajo stari in mladi v slogi in

za dušnopastirsko službo med angleškimi vojaki, ki so padli v nemško ujetništvo. Iz zadnje svetovne vojne se namreč Angleži spominjajo, da je bilo v nemškem ujetništvu nad 7500 angleških vojakov, ki so umrli brez duhovnika, ker jih pač v ujetništvu ni bilo. Duhovniki, ki bi se prijavili za to službo, bi pač morali s svojimi verniki vred deliti življenje vojnih ujetnikov. Vso to akcijo vodi angleški škof Staunton.

Drevo, ki ne gori. Raziskovalec Gordon Spinwall se je nedavno vrnil s svojih potovanj ob rekah Amazona in Orinoco v Rio de Janeiro v Južni Ameriki. Njegovo najvažnejše odkritje s teh bogatih pokrajin je — negorljivo drevo, ki ga je našel na svojih potovanjih. Prinesel je s se-

posestnik Medved Tomaž v Stražici 17. Rajni je bil vzoren katoliški zakonski mož in oče. Zapušča ženo, dva preskrbljena sinova in šest uglednih hčerk. Pogreb je bil 6. marca. Pri odprti rakvi na domu pokojnika se je od rajnega poslovil g. Potočnik Matija, posestnik iz Zabukovja. Velika množica pogrebcev, ki ga je spremljala na zadnji poti, mu je hotela pokazati s tem, kako drag in priljubljen ji je bil rajni mož, ki je bil 30 let občinski odbornik, ki se je trudil za blagor občine celo do visoke starosti. Na pol poti mu je prišla naproti v spremljevalcu mlada in mu s tem izkazala poslednjo čast za službo kot dolgoletnemu šolskemu svetniku in ljubitelju mladine. Po črni poti sv. maši se je ob grobu poslednji poslovil od njega g. Goršek Jožef v imenu občine in mu tudi izrekel zahvalo kot soustanovitelju Posojilnice v Frankolovem. Rajni je rad prebiral katoliške časopise. »Slov. gospodar« ga je spremljal kot zvestega naročnika celih 70 let. Cerkveni pevski zbor je rajnemu v slovo zapel žalostinko. Frankolovska župnija je s pokojnikom izgubila najstarejšega župljana. Bog mu daj večni mir in pokoj! — Žalujemoč naša sožalje!

Iz svetovne vojne je prinesel kal smrti. Po dolgem trpljenju je 6. februarja v Gospodu zaspal Janez Cvibošek, posestnik v Vel. Gr. h. v. čah, še v močni moški dobi, star 51 let. V svetovni vojni je dobil kal neozdravljive bolezni, na kateri je hiral dolga leta, a navzlic svoji telesni slabosti je pridno in zvesto opravljal svojo mizarstvo obrt, da bi pripravil svoji družini vse potrebno. Zdaj pa je prestal vojno in šel v veselje Gospodovo. Počivaj mirno, blagi oče in gospodar!

Priljubljenega kovača je Bog poklical k sebi. Iz Velikega kamna nam poročajo: Tu je umrl 28. februarja Anton Kukovičič, daleč naokrog znan, spreten in globoko veren kovač, star 72 let. Pred 45 leti je prišel iz Rajhenburga, si kupil majhno hišico s kovačnico ob glavni cesti št. 41, si prislužil s težkim pa vztrajnim delom svojih rok toliko, da je devetčlansko družinico pošteno preživel in večinoma že spravil do lastnega ognjišča, hčerko Milko celo v učiteljski stan. Pridno je molil in delal v svoji obrti, nikogar nikdar podračunal. Zato je bil ljub Bogu in ljudem. Blagoslovljen je bil njegov prihod in trudapolno delo. Njegov odhod v večnost pa je pokazal, kako ga je vsa župnija in okolica visoko čislala; ljudstva je bilo pri njegovem pogrebu 2. marca kljub mrzlemu vetru in zimi skoraj več kakor ob nedeljah. »V večnem spominu bo ostal pravični!«

Smrt bivšega župana. Pri Sv. Juriju ob Ščavnici je umrl v Grabščini daleč naokrog znani posestnik Šijane Janez, p. d. Lovrenčev. S pokojnim smo izgubili blago srce, katerega je marsikateri občutil. Rajni je rad pomagal vsakemu, kateri se je zatekel k njemu po pomoč. V njegovo hišo zahaja že od nekdaj »Slov. gospodar« in drugo krščansko časopisje. Bil je svoj čas župan in večletni odbornik. Kako priljubljen je bil, je pokazal njegov pogreb, katerega se je kljub hudemu mrazu udeležila od blizu in daleč velika množica. Svetila rajnemu večna luč — žalujemoč ženi in ostalim pa naše sožalje!

boj tudi več vej drevesa in je delal z njim poskuse pred člani znanstvene akademije v Rio de Janeiro. V navadnem ognju veje niso zgorele, ogenj se jih ni prijel. Znanstveniki domnevajo, če ima drevo v svojih sokovih toliko rudnin, ki sestavljajo, da so njegove celice vse prežete z njimi. Končnega znanstvenega zaključka o tem novem pojavu sicer še ni, vendar pa so se denarniki že začeli zanimati za kraje, kjer to drevo raste, ker domnevajo, da mora tam biti v zemlji silno veliko različnih rudnin.

Čiste kovine. Mnoge izmed kovin skušajo dobiti kemiki v najčistejši obliki, tako da so nekatere dosegle že neverjetno stopnjo čistosti. Tako so pridobili svinec, ki nima primešane niti

ljubezni, se mu vedno dviga dlm do neba, tak dom je tudi Bogu ljub.

Nem je sedel na hladnem kamnu nasproti mirni hiši, nasproti nedeželjivi svoji želji. Zda se je za hišo utrnila zvezda. Svetli utrinek je šinil bliskovito po bledem nebu, puščajoč za sabo rdečkast žarek. Ugasnil je utrinek, ugasnil je žarek.

Bilo je in je minulo.

Berač je vstal in pogledal proti hiši, kakor da jo hoče z očmi blagosloviti. Iz očesa mu je padla solza, toda padla je na kamen. Luka se je obrnil in naglo pospešil k Savi.

Počasi je tekla voda in momljala čudno uspavanko. Po valovih so se prelivali zlati traki mesečine in skakali sem ter tja.

Luka je prišel k obali prav na mali jasi, za katero se je razprostiralo grmovje. Breg je bil tu izpodjeden, precej visok, rokav Save globok, deroč. Luka je z očmi prediral vodo in stal mirno na bregu. Kar se mu je zazdelo, da nekaj v grmovju šušti. Naglo se je ozrl. Vse je spet utihnulo, koj nato je močnejše zašumelo in zdelo se mu je, da čuje tudi človeka, ki šepče. Luka se je obrnil h grmovju. Tedaj sta pokukali iz grma dve glavi in dve trupli, nazadnje dva cela moška.

»Kdo je?« je zaklical Luka.

Davčni spor med občinama Maribor in Košaki

Davčni spor med obema občinama traja že od leta 1934. dalje. Dosedaj so ta spor reševali razni uradi pri zeleni mizi, zato javnosti ni bil tako znan. Košaki so zahtevali del davkov od Rosnerjeve tovarne, katere del stoji na zemlji, ki spada v občino Košaki. Davčna uprava v Mariboru je to zahtevo odklonila, ker je sedež tovarne na mestnem zemljišču. Na pritožbo občine Košaki je moralo reševati to vprašanje finančno ravnateljstvo v Ljubljani. Finančno ravnateljstvo je ostalo na istem stališču. Pritožba je šla naprej na upravno sodišče. To je odredilo, da ima občina Košaki pravico na en del, in sicer primeren temu, kolikor je tovarne na košaškem svetu. O vsoti pa seveda upravno sodišče ni moglo odločiti, ker bo moralo šele finančno ravnateljstvo to določiti. Zato še nobena vsota ni znana.

Vzporedno s tem vprašanjem se je načelo drugo vprašanje: priložitev okolice k mestu. Znano je, da se je pri vseh mestih v Sloveniji to že zgodilo, samo pri mariborskem ne, ker so se upoštevale želje okolčanov, da hočejo gospodariti zase. Mestna občina je pa tudi izjavila, da sprej-

me rada okoličane v svoje ozemlje, toda sil jih pa ne. Nekateri zasebniki so zato začeli zbirati podpise za priložitev dela Košakov k občini mariborski. Ta vloga je šla na bansko upravo, kjer čaka rešenja. Mestna občina sama mej ne more popravljati, niti za en meter ne.

V svoji skrbi, da bi občina Košaki res dobila svoj delež, so v nedeljo, 3. marca, priredili pristaši JRZ v št. Petru pri Mariboru shod, kjer so govorili domači g. župan in g. župnik, kakor tudi še drugi govorniki. Za preteklo nedeljo napovedani shod v Košakah pa se ni vršil.

Gotovo je, da se bo borba vršila še naprej, ako ne bo prišlo do kakega neposrednega sporazuma med obema občinama. Mi se danes ne bomo spuščali javno v to borbo, ker se zanesemo, da bo banska uprava, ki jo vodijo naši možje, zadevo popolnoma pravično rešila, da bo tudi občina Košaki zadovoljna. Naši politični nasprotniki pa so skušali ta spor — ki je zgolj davčno-upravnega značaja, ne pa osebna zadeva naših ljudi v obeh dveh občinah — izrabiti v to, da bi se krhale naše vrste. Doživeli pa bodo svoje razočaranje!

Dopisi

Pohorje

Ribnica na Pohorju. Stališče naših gruntov je težavno. Naši lepi gozdovi se vedno bolj redčijo. Edino združništvo bi nas lahko še rešilo. Naše na gozdovih tako bogato zakotje je brez lesne zadruge podobno malomarnemu mlinarju, ki mu je vseeno, koliko vode prihaja na njegovo mlinško kolo. Če drugim krajem lesna zadruga ni pretrd oreh, zakaj bi potem bila ravno nam Ribničanom prenevarna? Sicer se že par let šušlja o tem, a dejstev še ni nikjer. Naš pohorski kmet pa radi tega igra vlogo potrpežljive goske, ki daje prekupcem perje, zase pa ohrani goloto.

Dravska dolina

Selnica ob Dravi. »Čitalnica« vprizori na cvetno nedeljo ob treh popoldne in na praznik sv. Jožefa ob sedmih zvečer v Slomšekovem domu presrečno igro v petih dejanjih: »Žrtev spovedne molčečnosti.«

Rošpoh pri Mariboru. V Kamnici sta se poročila žurman Cilka iz Rogaške Slatine in Sadovski Vasilij, oskrbnik Osetovega vinogradnega posestva »Grlič« pod Sv. Urbanom. Za pričo sta bila g. Lorenčič, župan v Kamnici, in nevestin brat g. žurman Janko, učitelj. Mlademu paru iskrene častitke!

Studenci pri Mariboru. Da ne bo kake zmešnjave glede obhajanja praznika sv. Jožefa, se javlja, da bomo v Studencih pri Mariboru proslavili svojega patrona kakor druga leta na dan 19. marca, čeprav v velikem tednu. — Cerkveno predstojništvo sv. Jožefa.

Maribor. Na predvečer praznika sv. Jožefa, dne 18. marca, priredijo mariborski dijaki in dijakice, člani Fantovskega odseka in članice Dekli-

škega krožka, ob osmih zvečer v Narodnem gledališču slavnostno akademijo s pestrim sporedom. Telovadne točke se bodo vrstile s petjem, godbo, rajalnim pohodom, gimnastičnimi vajami, in to članov in članic. Prireditelj bo zelo zanimiva tudi za okoliške odseke. Vstopnice so v predprodaji v knjigarni Tiskarne sv. Cirila v Mariboru na Aleksandrovi cesti (Združna gospodarska banka).

Dravsko polje

Sv. Miklavž na Dravskem polju. Prosvetno društvo bo imelo v nedeljo, 17. marca, ob dveh popoldne v šoli zanimivo in poučno predavanje, katero bo spremljal film: »Rim ali Moskva«. Miklavščani kakor tudi sosede z Dolgoš, Loke, Dobrovc, Ragoze itd., ne prezrite tega važnega predavanja, pa se ga po možnosti vsi udeležite! Ne bo vam žal. Na svidenje!

Št. Janž na Dravskem polju. Igralska družina Prosvetnega društva vprizori na Veliko noč po večernicah igro »Gosposka kmetinja«. Že sedaj vabimo domačine in naše sosede, da si bodo ogledali to igro!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Na cvetni petek in soboto bodo za vse fante naše fare velikonočne duhovne vaje. Po dvakrat (zjutraj ob šestih in popoldne ob dveh) bodo zanje pridige, ki jih bo imel cirkovski g. župnik I. Klopčič. Zavedni katoliški fantje, ki jim je kaj za to, da jim je lepa mladost, se jih bodo udeležili vsi! — Istočasno vabimo že sedaj na mladinsko akademijo, ki bo na velikonočni ponedeljek. Priredila jo FO in DK obenem z materinsko proslavo.

Sv. Marko pri Ptuj. Fantovski odsek in Dekliški krožek priredita na cvetno nedeljo, 17. marca, akademijo z zelo pestrim sporedom. Ker na-

človeka nista odgovorila, toda hitela sta proti Luku. Že sta bila sredi jase.

»Ha, lump!« se je zadril berač. »Proč! Daj mi mirno umreti!«

»Ne!« je zavpil Mikica. »Prej daj denarje!«

»Ha! Ha! Ha! Ha!« se je zakrohotal Luka, obrnil k vodi, razširil roke in se pogнал v Savo.

Pisar in njegov ciganski tovariš sta pritekla k bregu.

»O, tri sto hudirjev!« je siknil pisar, se pograbil za glavo in napregnil oči nad vodo, ki se je zapenila in zagrnila nad beračem. »Spet nama je ušel pred nosom, a denarji, lepi denarji so šli po vodi. Ali je ponorel ta norec?«

»Da, da,« je potrdil cigan z glavo in strmel v Savo, »ušel nama je na drugi svet, tu je voda globoka in deroča pa davi kakor zver. Šel je Luka, nu, tako —« je dodal in pihnil čez dlan.

»Ampak denarji, moji denarji!« je škrtal obupani pisar divje, »tudi ti so šli po vodi. Kum, dragi kum, ti si močen, skoči, ulovi ga, reši denarje!«

»Nak!« je odkimal cigan; »ljubša mi je glava kakor denarji. Če bi skočil, ne bi več videl sonca, ribe bi me požrle. Ne grem v vodo, kum.«

»Kum! Petdeset goldinarjev ti dam več od potovice, skoči!«

»Ne grem.«